

اقتصاد در هفته‌ای که گذشت: از تاریخ 6 تا 13 آذر 1403

اقتصاد جهانی طی هفته گذشته نشانه‌های متفاوتی از خود نشان داد و چالش‌ها و فرصت‌های منطقه‌ای را نمایان کرد. در حالی که نرخ تورم در اقتصادهای پیشرفته روندی باثبات‌تر داشت، آسیب‌پذیری‌های مداوم همچون تنش‌های ژئوپلیتیکی، بدهی‌های بالای دولتی و الگوهای نابرابر ثبات، همچنان چشم‌انداز رشد را تحت تأثیر قرار داد.

آمریکای شمالی

ایالات متحده همچنان نقطه تمرکز اصلی اقتصاد جهانی است. پیش‌بینی می‌شود رشد تولید ناخالص داخلی این کشور در سال 1403 به کمتر از ۲ درصد کاهش یابد. انتظار می‌رود بانک مرکزی این کشور نرخ بهره را کاهش دهد و تا این امر به بهبود شرایط تولیدی کمک کند، به شرط آنکه تقاضای بازار کار همچنان قوی بماند. کاهش فشارهای تورمی در بخش مسکن و انرژی به تثبیت نرخ تورم کمک کرده است.

کانادا عملکرد پایداری از خود نشان داد، به ویژه با صادرات قوی منابع طبیعی. مکزیکی از قرارگرفتن در زنجیره‌های تأمین جهانی بهره‌مند گشت و سرمایه‌گذاری شرکت‌های چندملیتی در نزدیکی بازار ایالات متحده باعث افزایش چشمگیر صادرات تولیدی این کشور شده است.

اروپا

اقتصاد اروپا به آرامی در حال بهبود است. پیش‌بینی می‌شود رشد منطقه یورو در سال 1403 زیر ۱ درصد باقی بماند، زیرا جذب موجودی بالا توسط بانک‌ها (سیاست پولی انقباضی) و سیاست‌های مالی سخت‌گیرانه بر فعالیت‌های اقتصادی فشار وارد می‌کنند. با این حال، افزایش دستمزد ممکن است به تقاضای مصرف‌کننده کمک کند. بانک مرکزی اروپا (ECB) به کاهش تدریجی نرخ بهره اشاره کرده و بر تقویت رقابت‌پذیری تمرکز دارد.

آلمان، بزرگ‌ترین اقتصاد اروپا، همچنان با عملکرد ضعیف در بخش تولید مواجه است، اگرچه بخش خدمات از خود ثبات نشان داده است. در همین حال، اقتصادهای جنوب اروپا مانند اسپانیا و ایتالیا از رشد ناشی از گردشگری بهره‌مند هستند.

آسیا-اقیانوسیه

چالش‌های اقتصادی چین همچنان ادامه دارد و احتمالاً رشد این کشور به هدف ۵ درصدی خود دست نخواهد یافت، عمدتاً به دلیل ضعف مداوم در بازار املاک. رویکرد دولت برای ارائه محرک‌های اقتصادی با احتیاط بیشتری صورت گرفته تا نظم بازار حفظ شود. صادرات به کشورهای ASEAN همچنان پایدار بوده، اما مصرف داخلی کم رنگ باقی مانده است.

با پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی بیش از ۶ درصدی برای سال 1403، هند به عنوان یک کشور الگو ظاهر شده است. تقاضای بالای داخلی و ابتکارات زیربنایی دولتی، این چشم‌انداز مثبت را تقویت می‌کنند. در همین حال، ژاپن با چالش‌هایی از جمله کاهش ارزش ین و نیروی کار مواجه است، اگرچه تولید صنعتی این کشور قوی باقی مانده است.

آمریکای لاتین

اقتصاد آمریکای لاتین نتایج متفاوتی را نشان داده است. برزیل از صادرات قوی محصولات کشاورزی و کاهش ارزش رئال بهره‌مند شد که به افزایش رقابت‌پذیری کمک کرد. با این حال، بی‌ثباتی اقتصادی آرژانتین با نرخ تورم بیش از ۱۴۰ درصد در ماه‌های گذشته با بهبود مواجه شده است. دولت آرژانتین با کوچک‌سازی دولت و حذف آیین‌نامه‌های مشکل‌ساز تولیدی به کنترل تورم آرژانتین کمک کرده است. سایر کشورها، مانند شیلی و پرو، شاهد بهبود در حوزه معادن بودند که ناشی از افزایش تقاضای جهانی برای مواد معدنی کلیدی است.

آفریقا

اقتصاد آفریقا رشد اقتصادی متوسطی را از خود نشان داده است. بخش معدن آفریقای جنوبی به طور جزئی بهبود یافت، اما کمبود انرژی و محدودیت‌های مالی همچنان مشکلات اساسی به حساب می‌آیند. در شرق آفریقا، کنیا و تانزانیا مقاومت اقتصادی خود را با صادرات بالای محصولات کشاورزی نشان دادند.

خاورمیانه

کشورهای شورای همکاری خلیج فارس (GCC) رشد باثباتی را تجربه کردند که ناشی از قیمت بالای نفت و تلاش برای تنوع بخشی به بخش‌های غیرنفتی بود. عربستان سعودی و امارات متحده عربی همچنان به سرمایه‌گذاری در پروژه‌های انرژی سبز ادامه می‌دهند. با این حال، تنش‌های ژئوپلیتیکی خطراتی را برای ثبات بلندمدت منطقه به همراه دارد.

ایران

اقتصاد ایران طی هفته گذشته با فشارهای فزاینده‌ای مواجه بود که ناشی از نوسانات درآمدهای نفتی و روندهای تورمی است. صادرات نفت که منبع اصلی درآمد ایران بوده است، به دلیل مسائل ژئوپلیتیکی، تحت تأثیر کاهش تقاضای جهانی قرار گرفت. تورم همچنان یک نگرانی اساسی بوده است. بانک مرکزی ایران سیاست‌های انقباضی پولی را برای تثبیت ارزش ریال اعمال کرد و در عین حال اقداماتی جهت ترویج صادرات غیرنفتی آغاز شد. بخش‌هایی مانند پتروشیمی و کشاورزی تقویت شده و صادرات به کشورهای همسایه طی هفته گذشته حدود ۱۰ درصد رشد داشت.

اقتصاد جهانی در حال گذر از دوره‌ای انتقالی است که با بهبود اقتصاد در برخی مناطق و آسیب‌های مداوم در مناطق دیگر همراه است. سیاست‌گذاران جهان با وظیفه دشوار ایجاد تعادل، میان رشد، تعادل، هائ، نه‌بلنتک، مباحه هستند. تهیه شده در مرکز شتاب تیریز (TAC)